

Van technisch wegbeheer naar politieke besluitvorming

Mijn eerste ervaringen met het toepassen van asfalt zijn opgedaan in de waterbouwkunde. Deze toepassingen betroffen de producten gietasfalt, zandasfalt, fix-stone en asfaltbeton. De ontwerpen waren voor een groot deel gebaseerd op ervaringen. Tegenwoordig is de theoretische onderbouwing aanzienlijk verbeterd. Deze ontwikkeling heeft de kwaliteit van het ontwerp van de constructies en het inzicht in het gedrag in de loop van de tijd doen toenemen. Hierdoor is een rationele onderbouwing van de onderhoudsplannen steeds beter aan te geven.

Structurele benadering

Plannen voor structureel onderhoud zijn gemeengoed geworden. Deze structurele onderhoudsplannen zijn er voor de verschillende deelgebieden met elk een eigen karakter. Zo bestaan er grote verschillen tussen het beheer van gebouwen, groen en wegen. Het wijkbeheer bevindt zich in een fase waarin over de systematiek weinig verschil van mening bestaat. Eén van de basisonderdelen van het systeem zijn de wegconstructies. Kennis van het gedrag van de wegconstructie is noodzakelijk om de onderhoudsactiviteiten te optimaliseren en de besluitvorming over vernieuwing of renovatie voor te bereiden.

Gemeentebestuur bepaalt

Het gemeentebestuur bepaalt het gewenste kwaliteitsniveau en het beschikbare budget. Het gewenste kwaliteitsniveau is in beleidsuitspraken vastgelegd. Om duidelijk te maken welk budget daarmee gemoeid is moeten de resultaten van (technische) inspecties vertaald worden naar in voor het bestuur begrijpelijke consequenties van besluiten. Zo niet, dan kunnen de beleidsuitspraken onder druk komen te staan door een aantal factoren binnen het systeem of bij politieke heroverwegingen. Voor asfaltverhardingen geldt dat de weg op het moment van het technisch en economisch optimale moment van onderhoud nog goed berijdbaar is. De leek ziet nog niet dat de constructieve waarde achteruit gaat. Uitstel van de voorgestelde maatregelen lijkt daarom vanuit de verantwoordelijkheid van het bestuur naar de burgers op goed beheer. Op het moment dat de schade aan het wegdek voor iedereen duidelijk zichtbaar wordt zijn de onderhoudskosten vaak een veelvoud van de kosten bij tijdig genomen maatregelen.

Politiek

Veranderingen in het politieke beleid hebben rechtstreeks effect op het onderhoud van de verharding. Politieke heroverwegingen kunnen o.a. het gevolg zijn van verkiezingen, gemeentelijke herindelingen en wijziging in de financiële positie van de gemeente. In maart 2002 zijn er gemeenteraadsverkiezingen met nieuwe partijprogramma's. Afhankelijk van de verschuivingen kan dit weer een reden zijn om het bestaande beleid te heroverwegen. Ter financiering van nieuw beleid wordt dan met argusogen gekeken naar onderhoudsfondsen.

Communicatie

Een goede communicatie tussen de technische diensten en het bestuur is daarom van groot belang. Uit een aantal workshops die de Vereniging Stadswerk Nederland samen met VBW-Asfalt organiseerde bleek dat de gemeentelijke diensten goed op de hoogte zijn van de effecten van de verschillende onderhoudsstrategieën. Er bleek echter grote behoefte aan steun bij de vertaling van de technische en economische effecten op de besluitvorming naar het bestuur. Daarop is de 'Advieswijze(r)' waarin tips over verbetering van de communicatie uitgebracht.

Gemeentelijke structuren veranderen

De rol van de gemeentelijke organisatie in de processen voor het ontwerpen en realiseren van zowel nieuwbouw als onderhoudswerken verandert steeds. De rol van ontwerper en toezichthouder,

al of niet ondersteunt door adviseurs, verschuift meer en meer naar een regiefunctie. Hier zijn grote verschillen waar te nemen tussen de gemeenten. De verschillen tussen gemeentelijke organisatiestructuren zullen nog meer toenemen. Ook de plaats van de technisch medewerkers in de organisaties is onduidelijker geworden.

Vereniging Stadswerk Nederland is veranderd

De Vereniging Stadswerk Nederland vormt een netwerk van ambtenaren die werkzaam zijn bij de lokale overheid en bundelt alle disciplines op het gebied van ruimtelijke inrichting en milieu. De vereniging heeft onlangs een proces van verandering ingezet. Een nieuw verenigingsbureau met professionals is enthousiast aan de slag gegaan. De kern zal bestaan uit 'zelforganisaties' waarbinnen actuele thema's worden opgepakt. Deze waarborgen de contacten met relaties en netwerken. Samen met organisaties als VBW-Asfalt kan zo een bijdrage aan een efficiënt en verantwoord onderhoud van ons wegennet worden geleverd.

*Ir. J. Hensbergen
Voorzitter vakgroep Civiele
Techniek Vereniging
Stadswerk Nederland*